

jeg at omtale Noget, som jeg da vilde have yttret. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgfreds (Meier), henstillede nemlig ved den første Behandling til Udvalget, om det ikke vilde forandre sit andet Indstillingspunkt, saa at det blev affattet i en mildere Form, men Udvalget finder sig efter nøiere Overveielse ikke foranlediget til at gjøre nogen Forandring i saa Henseende.

Schack: Da det er den angrebne Valgbestyrrelse, som forestod det Valg, ved hvilket jeg havde den Ære at blive kaaret og senere valgt ved navnlig Afstemning, saa føler jeg mig opfordret til at tage Ordet i denne Sag. Valgbestyrrelsen har vistnok været aldeles berettiget til at handle paa den steete Maade. Den ærede Rigsdagsmand har meent, at den formentlige Ikke-Vælger, der optraadte som Taler, var Stiller. Det var han naturligviis ikke, thi med Hensyn til den Stiller, man skal have, skal det, efter Valglovens udtrykkelige Bud, være godtgjort, at han er Vælger, og min Stiller var Vælger. Det er altsaa en vilkaarlig, og, som det forekommer mig, den ærede Rigsdagsmand selv maatte kunne indsee, urigtig Forudsætning, at den, der talte, var Stiller. Ved at tale fra en Tribune, bliver man ikke Stiller. Jeg skal dernæst bemærke, at der intetsteds er gjort nogen Forskjel imellem, hvem der maa tale fra en Tribune, og hvem ikke. Det har tværtimod ved de Valg, til hvilke jeg har havt den Ære at stille mig, været en almindelig Skik at opfordre de Tilstedeværende til at optræde paa Tribunen og udtale sig. Forøvrigt har den ærede Rigsdagsmand her udtalt et Princip, som jeg maa ansee for meget farligt (Ja!), og som isærdeleshed har foranlediget mig til at begjære Ordet, det nemlig, at man skulde kunne lægge andre Forbud ind i Valgloven end dem, som den selv udtrykkeligt indeholder, og i nærværende Tilfælde det, at man skulde kunne formene dem at tale, som Valgloven ikke forbyder at tale. Dette maa allerede i og for sig ansees absolut forkasteligt, men jeg maa hertil føie, at Valgloven ovenikjøbet forudsætter, at de Tilstedeværende ikke blot kunne rette Spørgsmaal, men endogsaa holde Taler, og gjør i ethvert Tilfælde aldeles ingen For-

skjel, saalænge Discussjonen staaer paa, mellem indskrevne Vælgere eller Ikke-Vælgere, idet den kun nævner de Tilstedeværende. De to Paragrapher, som i denne Henseende komme i Betragtning, ere §§ 22 og 29. Den sidste nævnte Paragraph omtaler, at man skal have Leilighed til at besvare de Spørgsmaal, som de Tilstedeværende maatte forelægge. Her er der ganske vist kun Tale om Spørgsmaal, thi Paragraphen giver ikke Anledning til at tale om Andet, og i saa Henseende er der da ingen Forskjel gjort mellem Vælgere og Ikke-Vælgere, men de ere staaede sammen under Begrebet Tilstedeværende. Paragraph 22 yttret sig endnu bestemtere, idet det her i hedder: „I Valgbogen optegnes det væsentlige Indhold af Valgforhandlingen, hvortil dog de af Candidaterne og andre Tilstedeværende holdte Taler ikke skulle henregnes“. Her forudsættes altsaa om de Tilstedeværende, at de kunne holde Taler, og ikke ere indskrænkede til at gjøre Spørgsmaal. Valgloven synes altsaa temmelig stærkt at involvere, at de Tilstedeværende ikke blot kunne spørge, men ogsaa i Almindelighed udtale sig — og i ethvert Tilfælde gjør den ingen Indskrænkning i de Tilstedeværendes Ret til at udtale sig. — Derfor skulle vi, naar Valgloven ikke gjør det, ei vilkaarligen lægge saadanne Indskrænkninger i den, det er i høi Grad illiberalt (Hør!), og dertil ere vi aldeles uberettigede. Accurat det samme gælder om den 2den Indstilling, thi det er heller ikke nogetsteds forbudt at foretage Afstemningerne til Protokollen paa flere Steder. Tværtimod, hvis man vil slutte Noget af hvad der staaer i Valgloven, maa man snarere komme til det modsatte Resultat; thi, medens der er givet adskillige Regler om denne Afstemning, navnlig, at den skal foregaae samtidigt til de forskjellige Valglister, og der saaledes findes en Bestemmelse om Tiden, er der ikke fastsat Noget om Stedet, og netop det, som den ærede Rigsdagsmand fremhævede, at Formanden bør have et vist Tilsyn med Valgene, involverer, at dette ikke kan skee paa samme Sted, saaledes, at den ene Protokol skulde komme efter den anden paa samme Sted, men at der nødvendigviis maa være